

Świadczenia na rzecz rodziny w województwie małopolskim w 2017 r.

W 2017 r. w województwie małopolskim ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 163,8 tys. świadczeniobiorców, a kwota wypłaconych w ciągu roku świadczeń wyniosła 843,9 mln zł. W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na wsparcie rodzin przeznaczono 2226,7 mln zł w formie świadczenia wychowawczego, wypłacanego przeciętnie miesięcznie na 362,4 tys. dzieci. Dodatkową formę finansowego wsparcia państwa dla rodzin stanowiły wypłaty z funduszu alimentacyjnego oraz odliczenia od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej. Z funduszu alimentacyjnego wypłacono w 2017 r. w województwie małopolskim 191,2 tys. świadczeń w kwocie 80,0 mln zł. Według ostatnich dostępnych danych w 2016 r. odliczenia od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej dokonało 18,1% podatników na kwotę 515,4 mln zł.

Świadczenia rodzinne

W 2017 r. w województwie małopolskim ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 163,8 tys. świadczeniobiorców i w porównaniu z poprzednim rokiem było to więcej o 2,5 tys., tj. o 1,6%. Ogólna kwota świadczeń wypłaconych w ciągu roku wyniosła 843,9 mln zł i była wyższa o 44,7 mln zł, tj. o 5,6% w porównaniu z poprzednim rokiem. Świadczenia wypłacone w województwie stanowiły 8,5% kwoty świadczeń wypłaconych w skali kraju, a liczba świadczeniobiorców 8,4%.

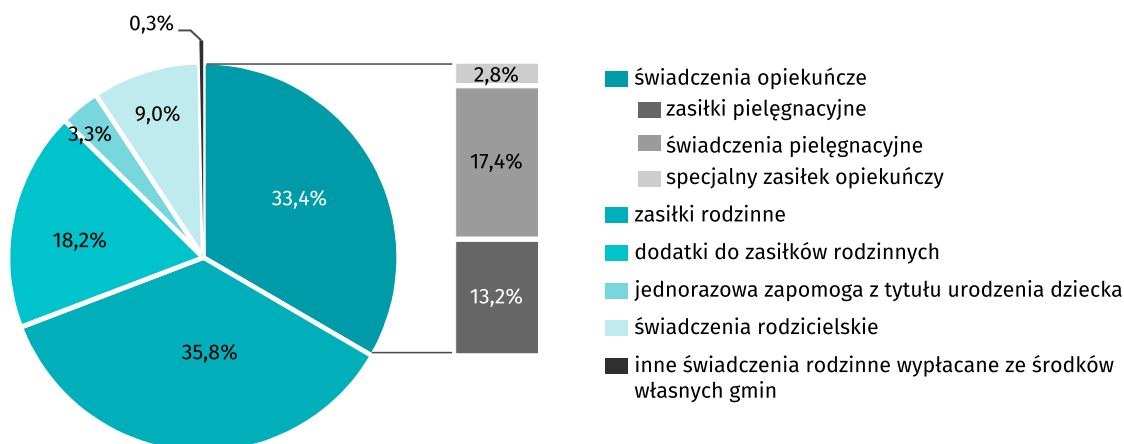
W ogólnej kwocie świadczeń rodzinnych w województwie dominowały świadczenia skierowane do rodzin z dziećmi, tj. zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 455,0 mln zł (54,0% ogólnej kwoty świadczeń rodzinnych), świadczenia rodzicielskie – 76,0 mln zł (9,0%), zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 28,2 mln zł (3,3%). Znaczną część świadczeń rodzinnych stanowiły również świadczenia opiekuńcze kierowane do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów – 281,9 mln zł (33,4% świadczeń rodzinnych ogółem).

Najwyższe kwoty na świadczenia rodzinne wypłacono w Krakowie (95,9 mln zł) oraz w powiatach nowosądeckim (87,7 mln zł) i nowotarskim (65,0 mln zł), natomiast najniższe w powiatach proszowickim (10,7 mln zł) i miechowskim (11,9 mln zł).

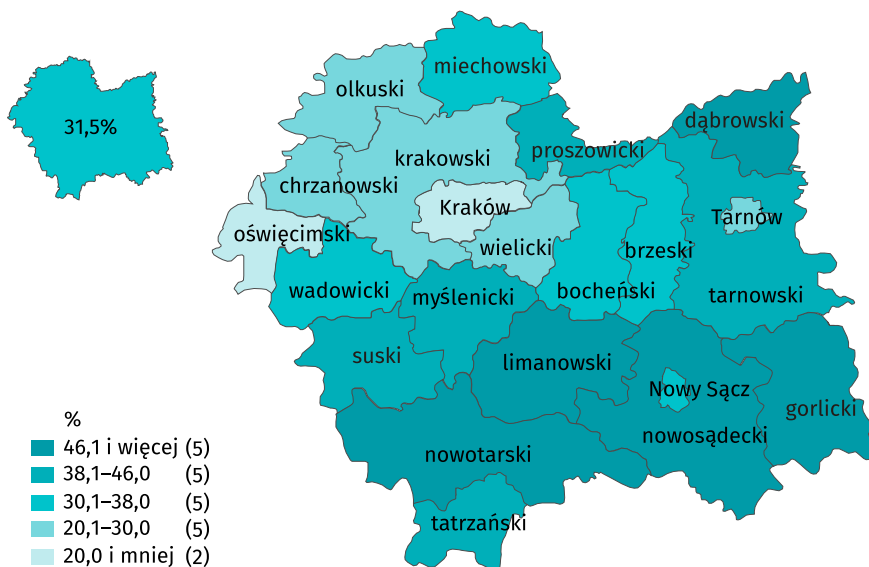
Łączna kwota wypłaconych w województwie małopolskim w 2017 r. zasiłków rodzinnych wyniosła 301,6 mln zł i była wyższa o 2,4% od kwoty wypłaconej rok wcześniej. Tak samo jak w 2016 r., zasiłek rodzinny pobierało średnio miesięcznie 107,3 tys. rodzin.

Zdecydowana większość rodzin pobierających zasiłek rodzinny to rodziny wychowujące jedno lub dwoje dzieci (81,1 tys. rodzin, tj. 75,6%). Rodziny wielodzietne, z trójką dzieci i więcej, stanowiły w województwie małopolskim 24,4% wszystkich rodzin pobierających zasiłki rodzinne (w kraju 21,1%).

Wykres 1. Struktura wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2017 r.

Mapa 1. Udział dzieci w wieku poniżej 18 lat, na które rodzice pobierali zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2017 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

Najwyższy odsetek rodzin wielodzietnych pobierających zasiłek rodzinny odnotowano w powiecie limanowskim (33,3%), a następnie w nowosądeckim (32,8%) i nowotarskim (26,3%), natomiast najniższy w powiecie chrzanowskim (15,4%), a w dalszej kolejności w Tarnowie (16,0%) i Krakowie (16,1%).

Pod względem dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie, najliczniejszą grupę beneficjentów zasiłków rodzinnych w województwie małopolskim w 2017 r. stanowiły rodziny z dochodem netto do 400 zł (44,5% rodzin korzystających z zasiłków) oraz od 400 zł do wysokości progu dochodowego¹ (39,6%). Rodziny nie uzyskujące żadnego dochodu stanowiły 11,7% rodzin pobierających zasiłek rodzinny.

W województwie małopolskim w 2017 r. zasiłek rodzinny był wypłacany przeciętnie miesięcznie na 218,9 tys. dzieci (w 2016 r. na 220,6 tys. dzieci). Najliczniejszą grupę dzieci korzystających z zasiłku rodzinnego stanowiły dzieci w wieku 6–12 lat oraz poniżej 6 lat (odpowiednio 37,0% i 30,5% dzieci, na które wypłacono zasiłek rodzinny). Najmniej liczną grupę stanowiły dzieci w wieku powyżej 18 lat (7,9%).

W grupie wiekowej poniżej 18 lat zasiłek rodzinny w 2017 r. w województwie otrzymywało 31,5% dzieci (w kraju 29,3%), przy czym udział ten był znacznie zróżnicowany terytorialnie. Najwyższy odnotowano w powiecie nowosądeckim (48,6%), a następnie w limanowskim (47,8%), dąbrowskim i gorlickim (po 47,0%), natomiast najniższy w powiecie oświęcimskim (18,9%) i Krakowie (12,1%).

Do pobieranych zasiłków rodzinnych wypłacono w województwie w 2017 r. dodatki w łącznej kwocie 153,5 mln zł. W porównaniu z 2016 r. kwota wypłaconych dodatków była wyższa o 1,0%. Średnio miesięcznie wypłacano 104,5 tys. świadczeń, tj. o 0,1% mniej jak rok wcześniej.

W ogólnej kwocie dodatków do zasiłków rodzinnych przeważały dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (41,2 mln zł – 26,8%) oraz z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (34,9 mln zł – 22,7%). Najmniej przeznaczono na dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (11,5 mln zł – 7,5%).

Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2017 r. w województwie małopolskim osiągnęły kwotę 281,9 mln zł. Średnio miesięcznie wypłacano 73,3 tys. świadczeń. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost kwoty świadczeń o 8,0%, a ich liczby o 1,0%. Ponad połowę kwoty świadczeń opiekuńczych stanowiły świadczenia pielęgnacyjne (146,8 mln zł, tj. 52,1% ogólnej kwoty świadczeń opiekuńczych). Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono w kwocie 111,3 mln zł (39,5% świadczeń opiekuńczych), a specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie 23,9 mln zł (8,5%).

Z budżetu państwa wypłacono w 2017 r. w województwie małopolskim 28,2 mln zł jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Przeciętnie miesięcznie wypłacano z tego tytułu 2,3 tys. świadczeń. Najwyższe kwoty zapomogi wypłacono w ciągu roku w Krakowie (4,7 mln zł, tj. 16,6% kwoty wypłaconej w województwie) oraz w powiatach nowosądeckim (2,3 mln zł, tj. 8,3%) i krakowskim (2,2 mln zł, tj. 7,8%).

¹ 674 zł lub 764 zł, jeżeli w rodzinie występuje dziecko niepełnosprawne.

Ponadto gminy ze środków własnych wypłaciły z tytułu urodzenia dziecka zapomogi w łącznej kwocie 2,7 mln zł. Były one niższe od wypłaconych rok wcześniej o 0,2 mln zł, tj. o 6,3%.

Od 1 stycznia 2016 r. wprowadzone zostało nowe świadczenie rodzinne tzw. świadczenie rodzicielskie przysługujące kobietom, które urodziły dziecko, a nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego (bezrobotni, studenci, wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych).

Świadczenie rodzicielskie w województwie małopolskim w 2017 r. pobierało średnio miesięcznie 6,9 tys. osób, a kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 76,0 mln zł. Rok wcześniej było to odpowiednio 5,4 tys. osób i 59,8 mln zł. Najwyższe kwoty tych świadczeń wypłacono w Krakowie (13,1 mln zł, tj. 17,2% kwoty wypłaconej w województwie), w powiecie nowosądeckim (6,3 mln zł, tj. 8,4%), krakowskim (4,9 mln zł, tj. 6,5%).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Osoby uprawnione do pobierania alimentów od rodzica, których egzekucja okazała się bezskuteczna mogą korzystać ze świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego. W 2017 r. w województwie małopolskim z tego funduszu wypłacono 191,2 tys. świadczeń w łącznej kwocie 80,0 mln zł. W porównaniu z 2016 r. było to mniej odpowiednio o 8,2% i o 6,7%. Przeciętna wysokość świadczenia w 2017 r. wyniosła 419 zł, a rok wcześniej 412 zł.

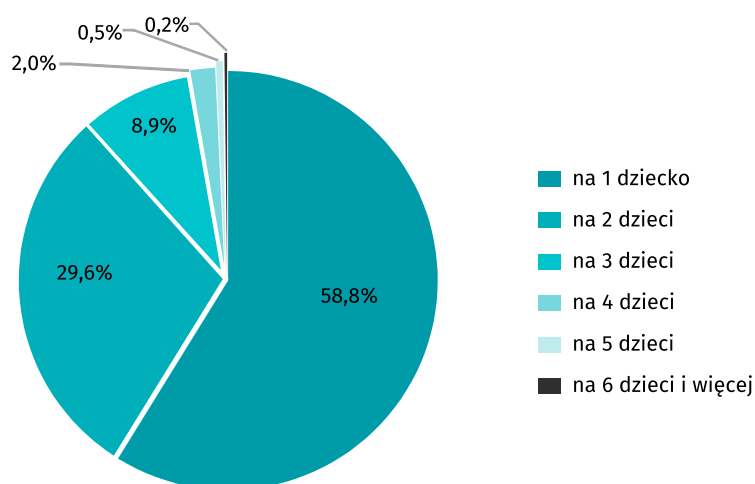
Ulgi prorodzinne

Według ostatnich dostępnych danych Ministerstwa Finansów w 2016 r.² w województwie małopolskim odliczenia od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej dokonało 358,9 tys. podatników (18,1% wszystkich podatników wykazujących przychód) na łączną kwotę 515,4 mln zł. Liczba dzieci, na które dokonano odliczenia od podatku lub przysługiwał zwrot nieodliczonej kwoty ulgi prorodzinnej wyniosła 596,6 tys. Z preferencyjnego opodatkowania dochodów przysługującego osobom samotnie wychowującym dzieci skorzystało w województwie małopolskim 35,2 tys. podatników.

Świadczenie wychowawcze

Przy omawianiu świadczeń na rzecz rodziny nie sposób nie wspomnieć o wprowadzonym w 2016 r. świadczeniu wychowawczym, wypłacanym w ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus”. Świadczenie to przysługuje w wysokości 500 zł na drugie i kolejne dzieci (do ukończenia 18 roku życia), niezależnie od dochodu. Świadczenie przysługuje również na pierwsze lub jedyne dziecko jeżeli dochód netto na osobę w rodzinie nie przekracza 800 zł (lub 1200 zł w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym). Kwota wypłaconych w 2017 r. w województwie małopolskim świadczeń wychowawczych wyniosła 2226,7 mln zł (9,6% wartości wypłaconej w Polsce ogółem), a świadczenie średnio miesięcznie wypłacano dla 230,8 tys. rodzin na 362,4 tys. dzieci.

Wykres 2. Struktura rodzin pobierających świadczenie wychowawcze według liczby dzieci w grudniu 2017 r.

² Dane Ministerstwa Finansów dotyczące zeznań podatkowych PIT dla osób fizycznych przekazywane są z rocznym opóźnieniem.

Tablica 1. Kwoty świadczeń na rzecz rodziny wypłaconych w 2017 r.

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych	Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	Kwota odliczeń od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej ^a	Kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych z programu „Rodzina 500 plus”
	w tys. zł			
Województwo małopolskie	843893	80016	515387	2226703
Powiaty:				
bocheński	29574	1912	18296	80304
brzeski	25952	1944	12355	64305
chrzanowski	24648	4252	19302	62755
dąbrowski	19668	1045	6937	42218
gorlicki	40420	2815	14582	86262
krakowski	57260	6240	47924	182637
limanowski	54121	2042	20020	125714
miechowski	11872	1390	6803	31149
myślenicki	37854	2376	21870	106646
nowosądecki	87730	4182	34004	202019
nowotarski	65007	4002	22741	155376
olkuski	22564	3261	17857	58318
oświęcimski	28579	4197	26953	79595
proszowicki	10700	985	5460	30963
suski	29549	2112	12354	67741
tarnowski	62014	3440	29392	148476
tatrzański	20664	1525	7658	52809
wadowicki	45285	4815	27346	116432
wielicki	28925	2958	22984	88565
Miasta na prawach powiatu:				
Kraków	95930	17249	111629	334947
Nowy Sącz	22146	3257	13610	55068
Tarnów	23431	4013	15309	54405

a Dane za 2016 r.

Informacja opracowana na podstawie danych:

- Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- Ministerstwa Finansów,
- Banku Danych Lokalnych (BDL) dostępnych na stronie internetowej: www.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła.

Opracowanie **Jadwiga Szponder**
j.szponder@stat.gov.pl | tel. 14 688 02 44
 Informacja dla mediów **Renata Ptak**
r.ptak@stat.gov.pl | tel. 12 361 01 51

